

HÁZIGAZDÁK VOLTUNK...

Farkas Ferenc

„Bodrog partján van egy város, én is laktam benne...”
(diáknóta-szöveg)

Az Országos Honismereti Szövetség évi rendszeres akadémiájának megtartására ez évre Borsod-Abaúj-Zemplén megyét választotta ki Sárospatak székhellyel. Nem véletlenül. Ebben az évben emlékezünk a reformáció kezdetének 500. évfordulójára, s e fontos eseménynek éppen e hely volt egyik magyarországi fellelője. A rendezvény a már megszokott időben, július első hetében zajlott. Résztevői, a honismeret barátai, szerelmesei életkortól függetlenül, a középiskolás diákoktól kezdve a nyolcvan év fölött járókig az ország minden részéből ide sereglettek, sőt, jöttek Erdélyből és Gáicsországból is. Összegyűltünk 180-an, ami a konferenciák történetében magas rekordnak számít.

A gondosan előkészített rendezvény fölött a fővédnökséget Balogh Zoltán, az EMMI minisztere vállalta, a védnökei pedig Csomós József, a Tiszáninneni Egyházkerület püspöke és Aros János, Sárospatak polgármestere voltak. A rendezvényt az EMMI-n kívül az egyházkerület, egyházak, egyházi intézmények, múzeumok, önkormányzatok, pincészetek, vendéglátó ipari egységek, művelődési házak támogatták, de nyomda, könyvtár, közszolgáltatási kft. és magánszemély is patronálta. Voltak 35-en. Nélkülük e rangos eseményt nem lehetett volna véghezvinni. Köszönet érte! A konferencia székhelye a

Református Kollégium sok évszázados épülete volt, melyből kiérződött a hely szelleme, a „genius loci”.

Július 02-án, az érkezés napjának estjén rég nem látott létszámú és vidám hangulatú alapítványi bál erősítette az eddigi hagyományokat, melynek tetemes bevétele az országos honismereti célokat fogja szolgálni. A kötetlen együttlét erősítette a barátságokat és a szakmai kapcsolatokat is.

A konferencia első munkanapján Dr. Hafenschner Károly miniszteri biztos, Dr. Hörcsik Richárd, Abaúj és Zemplén országgyűlési képviselője, Aros János, Sárospatak polgármestere és Titkos Sándorné megyei egyesületi elnök köszöntötte a résztvevőket, Debreczeni-Droppán Béla, az Országos Honismereti Szövetség elnöke pedig megnyitotta az akadémiát.

A jól bevált hagyományokhoz híven átadták a kitüntéseket azoknak a személyeknek, akik a hon-

ismereti munka területén élen jártak. Borsod megyéből dr. Gyulai Éva egyetemi tanár Bél Mátyás emléklakettet kapott kiemelkedő szakmai munkájáért, ez a mozgalom legmagasabb kitüntetése.

A honismeret területén végzett tevékenységéért a szövetség emléklapját vehette át Farkas Ferenc (Alsószolca), Kércsi Tibor és dr. Nagy László (Encs), Balogh Lászlóné és Pappné Szalka Magdolna (Ózd), Török János és dr. Csizmadia László (Ónod), Ducai Attila, Ujj Péter és Godzsák Attila (Sátoraljaújhely), valamint Nagy István (Cigánd).

Köszöntőtábla a vendégek fogadására és útbaigazítására

*A szövetség emléklapját átveszi Farkas Ferenc, Kércsi Tibor és dr. Nagy László
(A fotókat Mándli Gyula készítette.)*

A tanácskozásra a hallgatóságot „a hétköznapok reformációja” című előadásával Dr. Dienes Dénes helyi teológiai professzor, a tudományos gyűjtemények igazgatója hangolta rá, nagy sikerrel, ünnepi minőségben.

Két, aznap délután közösen elültetett fáska őrzi majd emlékét a honismereti konferenciának, s üzentünk vele szimbolikusan és valóságosan is a jövő nemzedékének. Reméljük, átadja a mi reményteljes üdvözetünket a jövő kutatóinak, s lesznek majd, akik átveszik a szimbolikus stafétabotot. Azért, hogy minél hamarabb otthonunknak érezzük a Bodrogszabari várost, 3 csoportban ismerkedhettünk meg a legfontosabb és a legközelebb eső nevezetességekkel. (Iskolakert, Nagykönyvtár, Rákóczi vár, Vártemplom, Művelődési Ház, Comenius Tanítóképző Főiskola). Kísérőink szakavatott és lelkesedéssel teli vezetése magával ragadott valamennyiünket. A természeti és történelmi emlékek látása, megismerése az idő szárnyán visszavitt minket a letűnt századokba.

Idegenvezetőink hitelesen idézték meg ezek szellemét. Ennyi érdeklődő láttán az Iskolakert hírességeinek szoborarcán mintha a helyeslés mosolya suhant volna át.

A szakmai élményekre este a házigazdapolgármester, Aros János fogadása tette fel a koronát, az Árpád vezér Gimnáziumban, ahol a nap szellemi örömein túl a gasztronómia örömeiből is kivettük részünket.

A tanácskozás további munkanapjain a fő témát, „A reformáció művelődéstörténeti jelentősége” címmel meghirdetett nagy és sokszínű témakört boncolgatták, mélyítették, árnyalták a jelesebbnél jelesebb, kitűnőnél kitűnőbb előadók. A fogadtatást és a „befogadást” hűen jelezték az előadásokat követő vastapsok, olykor bravózások is. Tizenöt ilyen előadás hangzott el a művelődés különböző területeiről, olyanok, amik unikumnak számítanak, s hiába keresnénk ezeket az egyetemi jegyzetekben, főiskolai tankönyvekben, - nem találunk rájuk. Sok új ismerettel gyarapították valamennyien a hallgatóságot, s mindemellett élvezetes előadók is voltak.

A kiváló szakmaiságot csak fűszerezte, a lelket, szemet gyönyörködtette a helyi Bodrog Néptáncgyűttes országos hírű, de a határokon túl is ismert nevezetes művészeti műsora, hatalmas tetszést kiváltva.

Az előadásokon hallottakat három szekcióban tovább fejtegethették a résztvevők. A szekciók kitűnő fórumot teremtettek arra, hogy mindenki megtegye észrevételeit, továbbgondolandó javaslatait, megvitatásra érdemes felvetéseit, jövőre vonatkozó ajánlásait ossza meg a szekciótagokkal, vagy javaslatot tegyen valamilyen szakmai dologra. Minden szekció élénk aktivitást tanúsított.

A konferenciák eddigi programjából soha nem hiányzott a tanulmányút – most sem. Három útvonalon kaptunk arra alkalmat, hogy az adott régió nevezetességeit megismerjük. Az útvonalak állomásai egyenként is számos történelmi és kulturális élményt adtak. Általuk mi, alkalmi turisták megismerhettük azoknak a történelmi kiválóságoknak az emlékhelyeit, akik e történelmi vidéken éltek, alkottak vagy katonáskodtak. A sárospatakiakon kívül közéjük tartozott, Kazinczy Ferenc, Károlyi Gáspár, Kossuth Lajos, Rákóczi Zsigmond, Bocskai István, Thököly Imre, II. Rákóczi Ferenc – hogy csak a legnevesebbeket említsem. A résztvevők megismerkedhettek a régió 15 településével, azok rövid történetével, gazdasági és kulturális jelenével. Az utóbbiból több helyen a házigazdai kínálással és koccintással együtt ízelítőt is kaptunk.

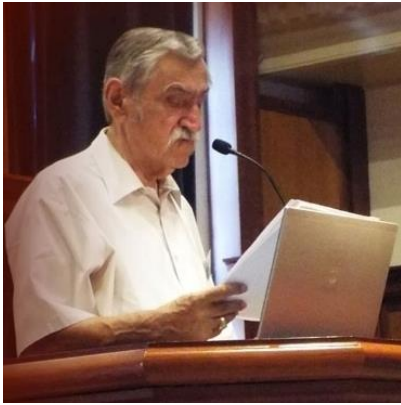
A konferencia utolsó napján elhangzott a záró előadás, melyet követett a három szekcióvezető összefoglalója, beszámolója, a jövőre vonatkozó ajánlásokkal. A szakmai tanácskozás munkáját mintegy keretbe foglalta Debreczeni-Droppán Béla szövetségi elnök értékelése. Ennek legfőbb megállapítása az volt, hogy egy rendkívül eseménydús, gazdag tartalmú tanácskozást zártunk. Méltatta a szervezők fáradhatatlan munkáját, mely meghozta gyümölcsét. Jó házigazdának találta a borsodiakat.

Szörényi László előadása a zárónapon

Debreczeni-Droppán Béla zárónapi értékelése

*Tóth Tamás felolvassa Vitéz Ferenc
szekcióvezető beszámolóját*

*Benke György
szekcióvezető beszámolója*

*Bodnár Mónika
szekcióvezető beszámolója*

A konferencia mottóját a szervezők stílszerűen Kálvin Jánostól vették, amely így szól: „Az erény és tudás nagyobb ajándék kincsnél és nemességnél.”

Meggyőződésünk, hogy a résztvevők ittlétük alatt mindkettőben bőven gazdagodhattak, s hisszük azt is, hogy a rendezvény tartalmában, formájában is méltó volt a reformáció rendkívüli és nagyhatású eseményéhez, s méltó az 500 éves évfordulóhoz. E vélemény számos résztvevő értékelő, méltató szavaiból kicsendült. Mindez nem jöhetett volna létre, ha a borsodi szövetség vezetői alapos előkészítő munkát, egyeztető tárgyalásokat nem tartottak volna. Köszönet nekik!

Reméljük, az a sok idesereglett honszerető, s a hont még jobban ismerni akaró vendég azzal az alapérzéssel távozott a városból, amiről ír egy 65 évvel ezelőtt keletkezett versében egy volt sárospataki diák:

*„Sárospatak, te diákszívű város,
a Bodrog partján régi várad áll még.
S ha történelmed volt is néha sáros,
arcod fényét ritkán takarta árnyék,
világított a „szellem napvilága.”
megsarcolt is olykor az idő,
lettél a múzsáknak kedvelt tanyája,
művelt emberfő – s léleknevelő.*

(Király Zoltán)

*A Győr-Moson-Sopron megyeiek átveszik megyénk
képviselőitől a szalagokkal ékesített vándorbotot*

Az akadémia résztvevői

A jótékonysági esten a megyebeliek

*Csirmazné Cservenyák Ilona átadja az egyik vetélkedő
nyereményét*

A sárospataki Honismereti Akadémia nyitónapján, Dienes Dénes nyitóelőadását követően egy érdekes eseményre került sor. Erről az egyik Veszprém megyei résztvevő, Gy. Lovassy Klára a következőképpen tájékoztatta az olvasókat az egyik internetes portálon keresztül:

„Az ünnepélyes megnyitó után meghitt, számunkra igencsak emlékezetes percek következtek: Bándi László, a Veszprém Megyei Honismereti Egyesület elnöke 8 darab könyvet ajándékozott a Református Tudományos Gyűjteményeinek. Az 1686-, 1696-, 1735-, 1779-, 1793-, 1800-, 1829- és 1836-ban, Európa különböző nagyvárosaiban nyomtatott latin nyelvű lexikonok, jogi és egyházi könyvek dédapja sárospataki könyvtárának értékei voltak egykor. A híres ős, dr. Szánthó Gyula (1846–1930) Eperjesről került Patakra. A jogakadémián 35 évig római jogot tanított, emellett két évig az akadémia jogi dékánja, majd közigazgatója és igazgatótanácsosa, Sárospatak városának nagy mecénása volt.”¹

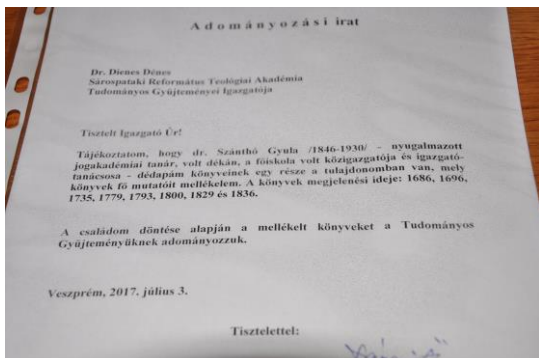
A nemes adományt, a ritkaságnak számító, értékes könyveket Dienes Dénes, a Tudományos Gyűjtemények igazgatója vette át az intézmény nevében. Dr. Szánthó Gyula életútját Kovács Áron, a Tudományos Gyűjtemények történész munkatársa ismertette a jelenlevőkkel. Az erről készült fényképes beszámolót Mándli Gyulának köszönjük!

Bándi László, az adományozó

Kovács Áron történész ismerteti Szánthó Gyula életútját

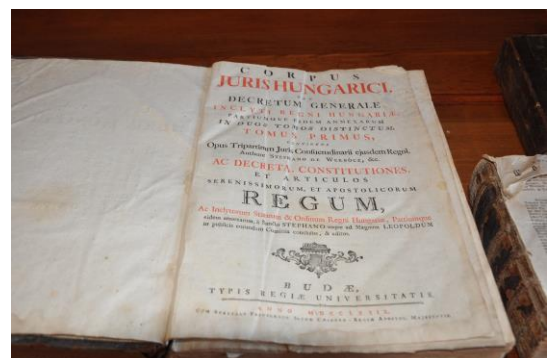
Adományozási okirat

Dienes Dénes igazgató átveszi az adományt

Az adományozott könyvek

¹ <https://veol.hu/olvaso/orszagos-honismereti-akademia-1846257> (Letöltés: 2017. 07. 29.)